

*śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ*

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē kiṣkindhākāṇḍē

॥ ṣaṣṭhaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ṣaṣṭhaḥ sargaḥ ॥

sugrīvēṇa śrīrāmasamakṣē sītābhūṣaṇānām samānayanam
śrīrāmasya śōkarōṣamayam vacanam ca

punarēvābravīt prītō
rāghavam raghunandanam |
ayamākhyāti tē rāma
sacivō mantrisattamaḥ ॥ 4.6.1 ॥

hanumān yannimittam tvaṁ
nirjanaṁ vanamāgataḥ |
lakṣmaṇēna saha bhrātrā
vasataśca vanē tava ॥ 4.6.2 ॥

rakṣasāpahṛtā bhāryā
maithilī janakātmajā |
tvayā viyuktā rudatī
lakṣmaṇēna ca dhīmatā ॥ 4.6.3 ॥

antaram prēpsunā tēna
hatvā gṛdhraṁ jaṭāyuṣam |

bhāryāviyōgajaṃ duḥkhaṃ
prāpitastēna rakṣasā || 4.6.4 ||

bhāryāviyōgajaṃ duḥkhaṃ
nacirāt tvaṃ vimōkṣyasē |
ahaṃ tāmānayaṣyāmi
naṣṭāṃ vēdaśrutīmiva || 4.6.5 ||

rasātalē vā vartantīm
vartantīm vā nabhastalē |
ahamānīya dāsyāmi
tava bhāryāmarindama || 4.6.6 ||

idaṃ tathyaṃ mama vaca -
stvamavēhi ca rāghava |
na śakyā sā jarayitu -
mapī sēndraiḥ surāsuraiḥ || 4.6.7 ||

tava bhāryā mahābāhō
bhakṣyaṃ viṣakṛtaṃ yathā |
tyaja śōkaṃ mahābāhō
tāṃ kāntāmānayaṃ tē || 4.6.8 ||

anumānāt tu jānāmi
maithilī sā na saṃśayaḥ |
hriyamāṇā mayā drṣṭā
rakṣasā raudrakarmaṇā || 4.6.9 ||

krōśantī rāmarāmēti
lakṣmaṇēti ca visvaram |

sphurantī rāvaṇasyāṅkē
 pannagēndravadhūryathā || 4.6.10 ||

ātmanā pañcamaṃ mām hi
 dṛṣṭvā śailatalē sthitam |
 uttarīyaṃ tayā tyaktaṃ
 śubhānyābharaṇāni ca || 4.6.11 ||

tānyasmābhīrgrhītāni
 nihitāni ca rāghava |
 ānayaṣyāmyaham tāni
 pratyabhijñātumarhasi || 4.6.12 ||

tamabravīt tatō rāmaḥ
 sugrīvaṃ priyavādinam |
 ānayasva sakhē śīghraṃ
 kimarthaṃ pravilambasē || 4.6.13 ||

ēvamuktastu sugrīvaḥ
 śailasya gahanāṃ guhām |
 pravivēśa tataḥ śīghraṃ
 rāghavapriyakāmyayā || 4.6.14 ||

uttarīyaṃ grhītvā tu
 sa tānyābharaṇāni ca |
 idaṃ paśyēti rāmāya
 darśayāmāsa vānaraḥ || 4.6.15 ||

tatō grhītvā vāsastu
 śubhānyābharaṇāni ca |

abhavad bāṣpasamruddhō
nīhārēṇēva candramāḥ || 4.6.16 ||

sītāsnēhapravṛttēna
sa tu bāṣpēṇa dūṣitaḥ |
hā priyēti rudan dhairya -
mutsrjya nyapatat kṣitau || 4.6.17 ||

hr̥di kṛtvā sa bahuśa -
stamalaṅkāramuttamam |
niśaśvāsa bhṛśaṃ sarpō
bilastha iva rōṣitaḥ || 4.6.18 ||

avicchinnāśruvēgastu
saumitriṃ prēkṣya pārśvataḥ |
paridēvayituṃ dīnaṃ
rāmaḥ samupacakramē || 4.6.19 ||

paśya lakṣmaṇa vaidēhyā
santyaktaṃ hriyamāṇayā |
uttarīyamidaṃ bhūmau
śarīrād bhūṣaṇāni ca || 4.6.20 ||

śādvalinyāṃ dhruvaṃ bhūmyāṃ
sītayā hriyamāṇayā |
utsrṣṭaṃ bhūṣaṇamidaṃ
tathā rūpaṃ hi dṛśyatē || 4.6.21 ||

ēvamuktastu rāmēṇa
lakṣmaṇō vākyamabravīt |

nāhaṃ jānāmi kēyūrē
nāhaṃ jānāmi kuṇḍalē || 4.6.22 ||

nūpurē tvabhijānāmi
nityaṃ pādābhivandanāt |
tatastu rāghavō vākyaṃ
sugrīvamidamabravīt || 4.6.23 ||

brūhi sugrīva kaṃ dēśaṃ
hriyantī lakṣitā tvayā |
rakṣasā raudrarūpēṇa
mama prāṇapriyā hṛtā || 4.6.24 ||

kva vā vasati tad rakṣō
mahad vyanadam mama |
yannimittamaḥ sarvān
nāśayiṣyāmi rākṣasān || 4.6.25 ||

haratā maithilīm yēna
māṃ ca rōṣayatā dhruvam |
ātmanō jīvitāntāya
mṛtyudvāramapāvṛtam || 4.6.26 ||

mama dayitatamā hṛtā vanād
rajanicarēṇa vimathya yēna sā |
kathaya mama ripuṃ tamadya vai
plavagapatē yamasannidhiṃ nayāmi || 4.6.27 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye
kiṣkindhākāṇḍē ṣaṣṭhaḥ sargaḥ ||